

Sociální informace IX/2022

OSPOD skutečně není paní „Zubatá“

„Zubatá“ – tímto přízviskem je titulována sociální pracovnice tehdejšího orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) ve velmi známém oscarovém snímku „Kolja“. Není se čemu divit, ve filmu byla tato dáma skutečně velmi negativně vykreslena, a kdyby tímto způsobem sociální pracovníci skutečně jednali a bezmyšlenkovitě „brali“ děti, bylo by označení stále trefné.

Bohužel však Kolja není jediným snímkem, který sociální práci OSPOD vykresluje jako ryze represivní činnost.

Činnost a pravomoci OSPOD jsou přitom striktně dány zákonem, může jednat skutečně pouze v mezích zákona a své kompetence si nemůže volně upravovat, přizpůsobovat nebo měnit dle svých potřeb. OSPOD Praha 4 se vždy snaží sledovat zájmy dětí, které zastupuje v nejružnějších soudních řízeních, případně činí úkony k ochraně dětí, které jsou ohrožovány syndromem CAN, tedy dětem, u nichž je podezření na týrání, sexuální zneužívání nebo zanedbávání rodiči, případně jinými osobami odpovědnými za výchovu. Tyto aktivity skutečně mohou někteří rodiče vnímat úkorně, ale je to způsobeno tím, že zájmy dětí a zájmy rodičů jsou bohužel mnohdy v přímém rozporu. Veřejnosti jsou pak rodiči nebo blízkými osobami předkládány pouze jejich verze rodinné situace a vzhledem k zákonné mlčenlivosti, kterou jsou pracovníci OSPOD vázáni, nelze občanům sdělovat, proč oddělení v dané věci konalo, případně nekonalo. OSPOD Praha 4 se však kromě svých zákonných povinností snaží rozvíjet i neformální činnosti nad rámec zákona, které nejsou zakázány a zároveň se ani nejedná o překračování jeho pravomocí. Jedná se zejména o podporu dětí a rodin ze sociálně znevýhodněného prostředí, nízkopříjmových rodin, často rodičů samoživitelů, jejichž životní úroveň je nízká a i samozřejmě věci jsou pro ně luxusem.

Získat potraviny začíná být složitější

OSPOD Praha 4 disponuje vlastním charitním skladem oblečení a bot pro děti od novorozeneckého věku po věk blízký dospělosti. Oblečení do skládku nosí přímo zaměstnanci celého sociálního odboru, případně i zaměstnanci z jiných odborů ÚMČ Praha 4, ale i rodiče nebo pěstouni, kteří mají doma po svých dětech věci, které jsou ve velmi dobrém stavu a mohou výborně posloužit i dalším dětem. Kromě oděvů a obuvi může OSPOD, pokud to má k dispozici, případně darovat i různé sportovní pomůcky, jako jsou dětská jízdní kola, tříkolky, odrážedla, brusle apod. Občas se od zaměstnanců nebo anonymních dárců podaří získat pro klienty i vybavení do domácnosti typu nádobí do kuchyně, povlečení a dětské potřeby, jako je jídelní židlička, nočník, školní tašky, hračky, potřeby do školy apod.

I letos můžete zakoupit či přispět na vánoční dárky dětem, které zatím neměly v životě příliš štěstí. Ilustrační foto: Pixabay

Další neformální podpůrnou aktivitou OSPOD Praha 4 je vedení malého skladu se základními potravinami a drogistickým zbožím, který je určen rodinám v akutní krizi. V době nouzových opatření spolupracoval s potravinovou bankou, ze které byly opakovaně přiváženy potraviny, případně i pleny pro děti a další hygienické pomůcky. Toto zboží pak bylo pracovníky distribuováno mezi nejpotřebnější klienty, o kterých měl OSPOD povědomí. Dlouhodobá je pak v tomto smyslu spolupráce s Ekumenickou sítí pro aktivity mladých, o.p.s., která vyjma jiného provozuje i Dům na půl cesty Maják, který sídlí v obvodu městské části Praha 4. Bohužel z činnosti OSPOD je zřejmé, že životní úroveň občanů se během posledních let vlivem celospolečenské situace a nastupující krize zhoršuje a získávání potravin do skladu OSPOD je čím dál složitější.

Potěšíte na Vánoce děti v nouzi?

Zcela pravidelnou činností, která již má svým způsobem v OSPOD Praha 4 i tradici, je rozdávání vánočních dáreků, a to opět dětem ze sociálně-znevýhodněných rodin. OSPOD Praha 4 již několik let spolupracuje s Montessori školkou Jonáš, jejíž zaměstnanci a rodiče dětí navštěvujících tuto školku zajišťují vánoční dárky pro děti v evidenci OSPOD. V „předcovidové“ době bylo slavnostní předávání dáreků spojeno i s besídkou dětí ze zmíněné školky, které si společně s paní učitelkami připravily vánoční básničky a písničky. Samozřejmostí je vždy ozdobený vánoční stromek. Tímto způsobem se zároveň všechny zúčastněné děti, jak klienti OSPOD, tak děti z mateřské školy, přirozeně učily vzájemné solidaritě i toleranci a došlo k propojení možná dvou zcela odlišných světů. V rámci Vánoc OSPOD taktéž spolupracuje s projektem „Milý Ježíšku“. Jedná se o „projekt,

který má za úkol nejen pomáhat potřebným, ale také ukázat nové a moderní cesty dárcovství. Ukázat, jakým způsobem lze naložit s mocí, kterou nám dávají sociální sítě a mobilní aplikace“ (www.milyjezisku.eu/o-nas). Konkrétně jde o pomoc dětem z dětských domovů a dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí, které OSPOD eviduje a kterým za pomoci organizátorů projektu může veřejnost darovat konkrétní dárek dle jejich přání. Ta jsou na webu zveřejněna i s krátkým popisem a osobním přáním samotného dítěte. Zakoupený dárek pak dárcé zasílá přímo na adresu rodiny.

OSPOD Praha 4 také spolupracuje s několika sportovními kluby a organizacemi pořádajícími letní pobytové nebo příměstské tábory, které jsou ochotné nabízet a poskytovat potřebným dětem zdarma či za nižší poplatky volnočasové aktivity.

Příjemné prostředí i v kanceláři

Nedílnou součástí je i spolupráce s nadačními fondy, kdy sociální pracovníci pomáhají rodičům s vyplněním příslušných žádostí, doložením nezbytných dokumentů a případně poskytují i písemná doporučení. Díky tomu mohou rodiny získat nákladnější potřeby do domácnosti, jako jsou elektrické spotřebiče a nábytek, ale i sportovní vybavení nebo zdravotnické pomůcky (brýle, rovnátka apod.). Závěrem je zapotřebí ještě dodat, že OSPOD se po celou dobu snaží i svým prostředím, byť je součástí klasické budovy Úřadu městské části Praha 4, přiblížit dětem, aby se na sociálním odboru cítili dobře. Součástí odboru je vybavený dětský koutek s množstvím různých hraček, jako je obří molitanová stavebnice, skluzavka, houpací kůň, didaktické hry a další drobnější hračky. Součástí každé kanceláře pracovníků OSPOD je malý dřevěný dětský stoleček s barevnými židličkami a dřevěný úložný box taktéž skrývajících různé hračky, které si děti případně mohou po souhlasu rodičů odnést i domů. Samozřejmostí jsou pastelky a papíry na kreslení. Plyšové hračky, panenky, autíčka, ale také speciální pomůcky ve formě obrázkových kartiček a her jsou používány i při pohovorech s dětmi, kdy volba konkrétních pomůcek je vždy odvislá od věku a rozumových schopností dítěte.

Z výše uvedeného je tedy patrné, že sociální pracovníci OSPOD jsou lidé na svých místech, kteří svým povoláním nejsou pouze úředníci bez empatie jako paní „Zubatá“, ale svou práci vykonávají i srdcem s cílem zejména pomoci a podpořit rodiny s dětmi ve složitých rodinných situacích. (red)

Kontakt: vedoucí OSPOD Bc. Petra Opocenská, DiS.: tel. 261 192 336, e-mail: petra.opocenska@praha4.cz